

कपिलवस्तु नगपालिकाको कार्यालयको
सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन
२०७२/११/३० गते

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन

**प्रतिवेदक / व्यवस्थापक
नेपाल पत्रकार महासंघ कपिलवस्तु**

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन

पेस गरेको मिति २०७२/०८/०२ गते

परिचय :

जिल्ला वा निश्चित स्थान भित्र भएका विकासका निमार्णका कार्यहरु र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन तथा सेवा प्रदायक निकायलाई सेवाग्राही प्रति जवाफदेही बनाउन एंव सेवाग्राहीलाई पनि एक जिम्मेवार नागरिकको जिम्मेवारी प्रति जिम्मेवार हुन माध्यम दिने सामाजिक जवाफदेहिताको एक संयन्त्र हो सार्वजनिक सुनुवाई । जसको माध्यमबाट सेवा प्रदायक र सेवाग्राही बीचको विकास कार्य वा सेवा प्रदानको अन्तर सम्बन्धलाई पारदर्शी तरिकाले बलियो बनाउन मात्र नभएर विकासको गतिलाई अगाडी लैजान समेत बल पुरदछ । सार्वजनिक सुनुवाईले सुःशासनका मुख्य तत्वहरु पारदर्शिता र जावफदेहिता प्रवर्द्धन गर्ने जस्ता मुलभूत कुरालाई पृष्ठपोषण गर्दछ । यसै पारिपेक्षका कपिलवस्तु नगरपालिकाले प्रवाह गरेको सेवा तथा सम्पादित कार्यक्रमहरुको प्रभावकारिता र सेवाको विद्यमान अवस्थालाई मुल्याकान्त गर्न कपिलवस्तु नगरपालिकाका विशेष गरेर वार्ड १७,१८ र १९ लाई लक्षित गरेर सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको आयोजना गरिएको हो ।

महत्व :

हकवालाहरुमा जान्न पाउँने हकको सुनिश्चित गर्दै त्यस माथिको पहुँच बढाई उनीहरुको सशक्तिकरण गर्नु स्थानीय निकायहरुलाई जनता प्रति उत्तरदायी र जनमुखी बनाउन, भ्रष्टाचार न्युनीकरण गर्न, विकास कार्यमा जन सहभागिता बढाउन, सामुहिक निर्णयको थालनी गराउन र मानव स्रोत तथा सामाजिक पूँजी विकास गर्नको लागी सर्वजानिक सुनुवाईको महत्व बढी देखिन्छ ।

उद्देश्य : स्थानिय निकाय खास गरी कपिलवस्तु नगरपालिकाबाट संचालन हुने सार्वजनिक सुनुवाईको निम्न उद्देश्यहरु राखिएका छन् ।

- क) कपिलवस्तु नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्रवाह भएका सेवाहरुलाई गुणस्तरिय र सर्व पहुँच बनाई सेवा ग्राहीको सन्तुष्टी बढ़ि गर्न ।
- ख) कपिलवस्तु नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाहरु बारे सरोकारवाला नागरिकहरुलाई सचेतना अभिवृद्धि गर्न ।
- ग) कपिलवस्तु नगरपालिकाको क्रियाकलापहरुको सरोकारवाला नागरिकहरु प्रति जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न ।
- घ) कपिलवस्तु नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवाहरुमा सरोकारवाला सेवाग्राहीहरुको सहभागितामा बढ़ि गर्नु ।
- ङ.) कपिलवस्तु नगरपालिको कृयाकलापहरुलाई पारदर्शी बनाउन ।
- च) सेवाग्राहीलाई आफ्नो हक र अधिकार प्रति सजक तथा जिम्मेवार बनाउन ।
- छ) सेवा प्रदायक निकाय सेवाग्राही विचको खाडल कम गर्न ।

कार्य :

- ❖ रेडियो परिवर्तनबाट सूचना प्रशारण गरिएको ।
- ❖ कार्यक्रम संचालन एवं व्यवस्थापनका लागी सम्बन्धित निकाय, नागरिक समाज तथा पत्रकार महासंघ समन्वय गरिएको ।
- ❖ नेपाल सरकारले जारी गरेको स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०८७ अनुसारका ढाँचामा सूचना संकलन नागरिक समाज पक्ष बाट गरिएको ।
- ❖ सूचना एकीकृत गरिएको ।
- ❖ पूर्व तयारी बैठकको लागी नागरिक प्रतिवेदन पत्र (CITIZEN REPORT CARD & Exit Poll) तयार गरिएको ।
- ❖ पूर्व तयारी बैठक सहयोगी एवं सम्बन्धित निकायसंग गरिएको ।
- ❖ सरोकारवालाहरुलाई पत्राचार सम्बन्धित कार्यालयबाट गरिएको ।
- ❖ सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्बन्धित निकाय, सरोकारवाला निकायहरु, संचारकर्मी, समाज सेवी, बुद्धिजीवी, व्यवसायी तथा स्थानीय सरोकारवाला नगरिकहरुको सकृय सहभागितामा संचालन गरिएको ।

कार्यक्रमको अध्यक्षता: निरन भट्टराई कार्यकारी प्रमुख कपिलवस्तु नगरपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

कार्यक्रमको बारेमा जानकारी तथा स्वागत मन्तव्य : पदमराज श्रेष्ठ शाखा अधिकृत क.व.न.पा.

कार्यक्रमको प्रतिवेदन प्रस्तुती : बसन्त बन्जाडे साधारण सदस्य नेपाल पत्रकार महासंघ ।

प्रतिवेदन अनुसुचि नं. २ र ३ मा संलग्न रहेको छ ।

कार्यक्रम संचालन : मणि प्रसाद गैरे कार्यसमिति सदस्य नेपाल पत्रकार महासंघ ।

कार्यक्रम संचालन प्रकृया : स्थानीय जनता, संचारकर्मी तथा जवाफदेही समुह गरी जम्मा तीन भागमा विभाजित भई कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

कार्यक्रम आयोजना स्थल : कपिलवस्तु नगरपालिकाको सभाहल ।

कार्यक्रम आयोजना गरिएका मिति र समय : ३० कार्तिक २०७२, (११:०० देखि ३:०० बजे सम्म)

कार्यक्रम संचालन गरिएको समयावधि (घण्टा, मिनेटमा) : ४ घण्टा

जम्मा सहभागी : १०३ महिला: ३७ पुरुष:६६

उठेका प्रश्न जिज्ञासा र उत्तर :

क्रस संख या	प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुझाव दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न, गुनासो, सुझाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी ब्यहोरा
१	कोदई प्रसाद यादव	<ul style="list-style-type: none"> ● ०७०/०७९ मा साविक तिलौराकोट गाविस रहेको अवस्थामा गाविस परिषदले सम्पुर्ण बजेट सरसफाईमा छुट्याएको थियो, त्यो बजेट पछी नगरपालिकामा गएको छ, त्यसको कार्यान्वयन हुनु पर्ने । ● लक्षितबर्गको बजेट सम्बन्धित वडाले खर्च गर्न पाउनु पर्ने । ● सगरहवामा रहेका सुकुम्बासीलाई खानेपानी, बिजुलीको व्यवस्था गर्नु पर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● बलाराम न्यौपाने लेखा अधिकृत ● निरन भट्टराई कार्यकारी अधिकृत 	<ul style="list-style-type: none"> ● यदि परिषदले निर्णय गरेको थियो भने त्यो कार्यान्वयन हुन्छ । एउटा टिम ति कागजात लिएर नगरपालिकामा आउनु । नगरपालिकामा गाभिदा गाविसमा भएको बजेट नगरपालिकाको खातामा आएको छ । ● लक्षित बर्गको बजेट सम्बन्धित वडामा नै खर्च हुन्छ । यही सि.एल.सी. सिलाई कटाई तालिम चलेको छ, त्यो पनि लक्षित बर्गको बजेट बाट नै चलेको छ । ● सरकारी नियमले सुकुम्बासी बस्तिलाई हटाउने पर्ने हुन्छ तर आवासको अधिकार पनि छ । तर स्थाई रूपमा बिजुलीको मिटरबक्स दिन मिल्दैन अस्थाई मिटरबक्सकोलागी सिफारिस दिन मिल्छ । यदि आवश्यकता परे त्यो दिन सकिन्छ नगरपालिकामा आउनु होला । ● खानेपानीको के कति लाग्छ यदि दुई तिन वटा नलको कुरा हो हुन सक्छ ।
२	दिप चन्द यादव वार्ड नं. १८	● वृद्ध भत्ता र अपागं भत्ता कृषि विकास बैंकमा लाईनमा बसेर लिनु पर्ने अवस्था छ, यसलाई सहज बनाउनु पर्ने ।	● बलाराम न्यौपाने लेखा	वास्तवमा पहिले पहिले घर घरमा आएर वृद्ध भत्ता, अपागं भत्ता दिने निया थियो तर

	वडानागरिक मंच संयोजक	<ul style="list-style-type: none"> वडा कार्यालयमा खानेपानीको व्यवस्था गर्नु पर्ने । 	अधिकृत	<p>कर्मचारी पनि मानिस भएकै कारण केही कतै गल्तिहरु त्यसका कारणले नेपाल सरकारले बैकं मार्फत बृद्ध भत्ता दिने नियम ल्याएको हो । जस्मा अभ ठूलो कठिनाई देखियो ९० वर्षब बृद्धलाई लाईनमा लाग्नु पर्ने अवस्था छ । अब छिट्टै या बैकंको सिधै खातामा रकम टान्फर हुने अथवा ग्रामिण स्तरमा घर घरमा पुगेर रकम वितरण गर्ने बैकंमा खाता खोलेर सुविधा दिईने छ ।</p>
३	शान्ता सापकोटा वार्ड १९ जिल्ला महिला पैरवी मंच	<ul style="list-style-type: none"> महिला सहभागीता बढाउनु पर्ने । हाम्रो राम्रो भन्ने भावना त्याग्नु पर्ने । लक्षित वर्गको बजेट सम्बन्धित वडाले आफै प्रयोग गर्नु पर्ने । साविक तिलौराकोट गाविसमा महिला लक्षित बजेट अन्तरगतबाट कार्यक्रम सञ्चालन सुरक्षित एकाएक हजार दिने गरेका छौ । त्यसलाई निरन्तरता दिईयोस । 	<ul style="list-style-type: none"> निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत 	<ul style="list-style-type: none"> महिला सहभागिमा हामिहरु अत्यान्तै सबेदनशिल विभिन्न ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधी छन् जस्मा अनिवार्य महिला भनिएको हुन्छ, त्यसको बाहिर हामी जान सक्दैनौ तर राजनैतिक दलको विषयमा हामि केही गर्न सक्दैनौ विभिन्न समिति उप समिति हुन्छस जस्मा सबै सहभागी एकै व्यक्ति हुनु भन्दा महिला सहभागीहरु बढाउदा राम्रो हुन्थ्यो । लक्षित वर्गको बजेट सम्बन्धित वडामा खर्च हुन्छ । नगरपालिकाले आफै लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरु गर्दै विभिन्न संघ संस्था, विभिन्न विषयका विषयज्ञ सम्झौता गरेर कार्य गर्दछ । यहाँहरुले प्रस्तावना पेस गर्नुहोस ।
४	जमुना प्रसाद यादव वार्ड १९	<ul style="list-style-type: none"> सडक बत्ति भएन । एउटा गाउमा एउटामात्र बल्य छ त्यो पनि फुटने अवस्थामा छ । 	<ul style="list-style-type: none"> निरन भट्टराई कार्याकारी 	<ul style="list-style-type: none"> सबै वडामा बिजुली बत्ति पुर्याउने जनशक्ति नगरपालिकासंग छैन् ।

		<ul style="list-style-type: none"> ● नक्सा पासको काम रोकिएको छ । हुनु पर्ने । 	अधिकृत	<ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न जिल्लामा समुदायमा आधारित सडक बत्ति कार्यक्रमहरु चलेका छन् । जस्ता समुदायको ४० प्रतिशत र नगरपालिकाको ६० प्रतिशत लगानी हुन्छ । यदी त्यस्तो कार्यक्रमलागी हो भने यहाँहरु आउदा हुन्छ । हामि सहयोग गर्न तयार छौं । तर सडकमा लगाएका बत्तिहरु फ्यूज हुंदा एक वर्ष भित्रमा परिवर्तन गर्ने लगायतका जिम्मा समुदायको हुनेछ । ● नक्सा पासको काम रोकिएको छैन् । भुकम्प भन्दा पहिला पेस भएका नक्साहरु परिवर्तन गर्न भनिएको छ । नक्सा पासको काम भईरहेको छ ।
५	जुवेर अहमद खाँ	<ul style="list-style-type: none"> ● नगरपालिकामा हामि भर्खर प्रवेश गरेका छौं । नगरपालिकाको अनुभुती हुने गरि कार्यक्रम संचालन हुनु पर्ने । ● नगरपालिकाको सम्पुर्ण वडामा सडक बत्तिको व्यवस्था हुनु पर्ने । ● नाली बन्नु पर्ने । बनेका नाली सफा हुनु पर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत 	<ul style="list-style-type: none"> ● यहाँहरु भर्खर मात्र नगरपालिकामा प्रवेश गर्नु भएको छ । यहाँहरुलाई अहिले लागिरहेको छ होला नगरपालिका भएर कर बढ्छ । त्यस्तो हुँदैन हामि अहिले एकिकृत सम्पत्ति कर प्रणली तर्फ गईरहेको छौं । जस्ता सम्पत्तिको मुल्याकान्त अनुसार कर निधारण गरिने छ । सुरुमा यहाँहरुलाई गाविस र नगरपालिकामा खासै अन्तर नआउने गरि निर्धारण गरिने छ । पछी विस्तारै प्रतिशतको आधारमा बढाउन सकिने छ । ● गाविस हुंदा यहाँहरुको वार्षिक बजेट १५, १६ लाख मात्र हुन्थ्यो । हाल नगरपालिकामा गए पछी ५० लाखको जगेडा कोषबाट सडककोलागी बजेट छुट्याएका छौं । नगरविकासको योजना

				बन्दै छ । सो अनुरूप काम हुनेछ ।
६	मिना वि.क वार्ड १९ नागरिक सचेतना केन्द्र	● LGCDP अनतरगतको बजेटबाट २ लाख रुपैया लगाएर सार्वजनिक बोरिगंगा डाने कार्य गरिएको छ । बजेट नपुग हुँदा पम्पसेट जडान गर्न सकिएको छैन त्यसकोलागी बजेट छुट्याउनु पर्ने ।	● निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत	● स्टेमेट, पुर्ण कार्यको विवरण र आवश्यक बजेट के कति हो । सो सहित नगरपालिकामा आउनु के कति लाग्छ । त्यसै अनुरूप कार्य अगाडी बढाउन सकिन्छ ।
७	हरिद्वार यादव वार्ड १९	● विजुलीको समस्या बढेको । ● सिचाईको समस्याले तरकारी सुकेको छ । नहरमा किन पानी नआएको ।	● निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत	● लोडसेडिंग देशको समस्या हो । यदि लोडसेडिंग भन्दा बढि लाईन कट्को छ भने विधुत प्राधिकरणसंग समन्वय गर्ने छौ ।
८	खिम प्रसाद पोखरेले	● बार्षिक योजना र बजेट कसरी बन्दै त्यसको जानकारी हुन सकेन । ● शौचालयको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	● निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत	बार्षिक योजना, गाऊँ बडा परिषद हुदै नगर परिषदमा गएर बन्दै । बडाबाट आएका योजनाहरूनै एकिकृत योजना तर्जुमा हुदै परिषद बाट कार्यक्रमहरू बजेट निधारण गरिन्छ । जस्ता सबै बडाका नागरिकहरूको सहभागिता हुन्छ । ग्रामिण स्तरमा सार्वजनिक शौचालय त्यती सम्भव हुँदैन तर बजार क्षेत्रका शौचालयहरूलाई व्यवस्थित गर्नु चुनौती छ । समुदायलाई सहभागी गराउदै नयाँ शौचलय बनाउने तथा व्यवस्थित गर्ने गरिन्छ ।
९	फिनीसरा थापा वार्ड १९ सदस्य निगाली पर्यटन विकास केन्द्र	● निगालीकोट खानेपानीको व्यवस्थाकोलागी नलको व्यवस्था गर्नु पर्ने । ● वार्ड १९ मा रहेको मगरटोलमा विजुली छैन, पानी छैन, आफै कालोतारबाट विजुली बाल्न बाध्य भएका छौ । ● गाउँमा बत्तिको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	● निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत	● निगालीकोट खानूपानीको नलकोलागी कार्यालयमा आएर पकृया अगाडी बढाउनु कार्य हुन्छ ।
१०	रामजित प्रसाद	● सडक मिचेर सडकको जग्गा सकिने	● निरन	● अब एकिकृत सम्पत्ति करको

	चौधरी	थाल्यो नाप जाँच गर्नु पर्ने ।	भट्टराई कार्याकारी अधिकृत	नापजाँचकोलागि ठोली आउदा सडकको जग्गाको पनि नापजाँच हुनेछ ।
११	राधेश्याम यादव वार्ड १७	● नगरपालिका भित्र शौचालयको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	● निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत	● शहरी क्षेत्र भित्र केही शौचालय छन तिनलाई व्यवस्थित गर्नु आवश्यक छ । समुदायले पनि त्यसमा सहयोग गर्नु पर्छ । आवश्यकता अनुसार अन्य शौचालयहरु बन्नेछन् ।
१२	राम रत्न यादव वार्ड १७	● लक्ष्मनगर देखी बेलासपुर सम्मको सडक ग्रेभल हुनु पर्ने ।	● निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत	● वडाभेलाबाट आएको भए अवश्य बन्ने छ । विकास निर्माणका योजनाहरु वडाभेला हुदै परिषदबाट ल्याउनु पर्छ ।
१३.	आशा गिरी वार्ड १८	● खुल्ला दिशा मुक्त क्षेत्रकोलागी ठाउँमा सचेतनामुलक बोर्डहरु लगाउनु पर्ने ।	● निरन भट्टराई कार्याकारी अधिकृत	आजको यस युगमा शौचालय बनाउने, हात धुन सिकाउने कार्यमा ठूलो बजेट खर्च गरिरहेका छौं यो लाजलाग्दो कुरा हो । शौचालय बनेको घरलाई एक कार्ड दिईने छ । आगमी असार मसान्त भित्र शौचालय नवनाउनेहरुलाई नगरपालिकाबाट दिईने सम्पुर्ण सेवा सुविधाबाट बच्चित गरिने छ । कुनै पनि सेवा लिन आउदा त्यो कार्ड लिएर आउनु पर्नेछ ।

समुदायको सुभाव :

- ०७०/०७१ मा साविक तिलौराकोट गाविस रहेको अवस्थामा गाविस परिषदले गरेका निणएयहरुको कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।
- लक्षितवर्गको बजेट सम्बन्धित वडाले खर्च गर्न पाउनु पर्ने ।
- सगरहवामा रहेका सुकुम्बासीलाई खानेपानी, बिजुलीको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- वृद्ध भत्ता वितरण प्रकृया सहज बनाउनु पर्ने ।
- वडा कार्यालयमा खानेपानीको व्यवस्था गर्नु पने ।
- सडक बत्तिको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- नक्सा पासको काम सहज हुनु पर्ने ।
- नाली बन्नु पर्ने । बनेका नाली सफा हुनु पर्ने ।

- सिचाईको समस्याले तरकारी सुकेको छ । नहरमा किन पानी नआएको ।
- नगरपालिकामा शौचालयको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- निगालीकोटमा खानेपानीको व्यवस्थाकोलागी नलको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- सडक जग्गाको नाप जाँच गर्नु पर्ने ।
- लक्ष्मनगर देखि बेलासपुर सम्मको सडक ग्रेभल हुनु पर्ने ।
- खुल्ला दिशा मुक्त क्षेत्रकोलागी ठाउँमा सचेतनामुलक बोर्डहरु लगाउनु पर्ने ।

मन्तव्यः निरन भट्टराई कार्यकारी अधिकृत कपिलवस्तु नगपालिका :

कपिलवस्तु नगपालिकाको यस आ.व.को दोश्रो चौमासिकको यस सार्वजनिक सुनुवाइमा यहाँहरुले विभिन्न कुराहरु राख्नु भयो कार्यक्रम सहभागिता जनाएर सुभाव तथा गुनासाहरु व्यक्त गर्नु भएकोमा विशेष धन्यवाद वास्तवमा नागरिकहरुले आफ्नो हक अधिकार र कर्तव्यको बारेमा सजक हुनु जरुरी छ । यहाँहरु भर्खरमात्र नगरपालिकामा पबेश गर्नु भएको छ । यहाँहरुलाई लाग्छ छ नगरपालिकामा गएर कर मात्र बदछ तर त्यस्तो होइन गाविसवाको बार्षिक बजेट बार्षिक १५,१६ लाख हुन्थ्यो यहाँहरुले सकारात्मक आलोचना गर्नुहोस जस्ते हामीहरुलाई काम सुधार ल्याउन सहयोग गर्दछ ।

नगरपालिका कुनै पनि फाट तथा शाखाले काममा दुःखः दिएमा, अतिरिक्त शुल्क लिएमा तत्काल कार्यालय प्रमुखलाई भन्नुस कार्यलय प्रमुखबाट त्यस्तो भयो यहाँहरु जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जानुहोस । कुनै पनि काम गराउन आउदा कोही चिने जानेको मान्छे ल्याउनु पर्दैन यहाँ सबैलाई समान व्यवहार हुन्छ ।

गाविस परिषदले स्वीकृत गरेका निर्णयहरु कार्यान्वयन हुन्छन् । एउटा टिम ति कागजात लिएर नगरपालिकामा आउनु । नगरपालिकामा गाभिदा गाविसमा भएको बजेट नगरपालिकाको खातामा आएको छ । लक्षित बर्गको बजेट सम्बन्धित बढामा नै खर्च हुन्छ । यही सि.एल.सी. सिलाई कटाई तालिम चलेको छ त्यो पनि लक्षित बर्गको बजेट बाट नै चलेको छ । सरकारी नियमले सुकुम्बासी बस्तिलाई हटाउने पर्ने हुन्छ तर आवासको अधिकार पनि छ । तर स्थाई रूपमा बिजुलीको मिटरबक्स दिन मिल्दैन अस्थाई मिटरबक्सकोलागी सिफारिस दिन मिल्छ । यदि आवश्यकता परे त्यो दिन सकिन्छ नगरपालिकामा आउनु होला ।

वास्तवमा पहिले पहिले घर घरमा आएर बृद्ध भत्ता, अपां भत्ता दिने निया थियो तर कर्मचारी पनि मानिस भएकै कारण केही कतै गलितहरु त्यसका कारणले नेपाल सरकारले बैकं मार्फत बृद्ध भत्ता दिने नियम ल्याएको हो । जस्मा अझ ठूलो कठिनाई देखियो ९० बर्षिव बृद्धलाई लाईनमा लाग्नु पर्ने अवस्था छ । अब छिटौटै या बैकंको सिधै खातामा रकम टान्फर हुने अथवा ग्रामिण स्तरमा घर घरमा पुगेर रकम बितरण गर्ने बैकंमा खाता खोलेर सुविधा दिईने छ । महिला सहभागिमा हामिहरु अत्यान्तै संबेदनशिल विभिन्न ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि छन् जस्मा अनिवार्य महिला भनिएको हुन्छ त्यसको बाहिर हामी जान सक्दैनौ तर राजनैतिक दलको विषयमा हामि केही गर्न सक्दैनौ विभिन्न समिति उप समिति हुन्छस जस्मा सबै सहभागी एकै व्यक्ति हुनु भन्दा महिला सहभागीहरु बढाउदा राम्रो हुन्थ्यो । नगरपालिकाले आफै लक्षित बर्गका कार्यक्रमहरु गर्दै विभिन्न संघ संस्था, विभिन्न विषयका विशेषज्ञ

सम्भौता गरेर कार्य गर्दै । यहाँहरुले प्रस्तावना पेस गर्नुहोस । बार्थिक योजना, गाऊँ वडा परिषद हुँदै नगर परिषदमा गएर बन्दै । वडाबाट आएका योजनाहरुनै एकिकृत योजना तर्जुमा हुँदै परिषद बाट कार्यक्रमहरु बजेट निधारण गरिन्दै । जस्ता सबै वडाका नागरिकहरुको सहभागिता हुन्छ ।

आजको यस युगमा शौचालय बनाउने, हात धुन सिकाउने कार्यमा ठूलो बजेट खर्च गरिरहेका छौं यो लाजलाग्दो कुरा हो । शौचालय बनेको घरलाई एक कार्ड दिईने छ । आगमी असार मसान्त भित्र शौचालय नबनाउनेहरुलाई नगरपालिकाबाट दिईने सम्पुर्ण सेवा सुविधाबाट बञ्चित गरिने छ । कुनै पनि सेवा लिन आउदा त्यो कार्ड लिएर आउनु पर्नेछ ।

यहाँहरुले सकारात्मक आलोचना गर्नुहोस जस्ते हामीहरुलाई काम सुधार ल्याउन सहयोग गर्दै । नगरपालिका कुनै पनि फाट तथा शाखाले काममा दुःखः दिएमा, अतिरिक्त शुल्क लिएमा तत्काल कार्यालय प्रमुखलाई भन्नुस कार्यालय प्रमुखबाट त्यस्तो भयो यहाँहरु जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जानुहोस । कुनै पनि काम गराउन आउदा कोही चिने जानेको मान्छे ल्याउनु पर्दैन यहाँ सबैलाई समान व्यवहार हुन्छ ।

सार्वजनिक सुनुवाईका निणयहरु.... :

कपिलवस्तु नगरपालिका वर्ड नं: १७, १८, र १९ मा आयोजित सार्वजनिक सुनुवाईमा उठेको विषय वस्तुहरु भौतिक पूर्वधारका कुराहरु, वर्ड सरसफाईका विषयहरु, पोल, विजुली बत्तिका समस्याहरु, शुलभ शौचालयका कुराहरु, साक्षरताका कुराहरु, लक्षित वर्ग अन्तररगतका कार्यक्रमहरु, नगरपालिकाको वजेटको विषयहरु, खानेपानीको समस्याहरु, सडक मापदण्डका कुराहरु, एकिकृत सम्पत्ति कर लगायतका विषय वस्तुहरु प्रति ध्यान आकर्षण हुँदै कमिक रूपमा समस्या समाधान गदै लैजाने निर्णय गरियो ।

निश्कर्ष :

सामाजिक जवाफदेहिता अभिवृद्धिकोलागि सार्वजनिक सुनुवाई एउटा बलियो संन्यत्र हो । कपिलवस्तु नगरपालिकाले तिलौराकोट स्थित सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको सभाहलमा सम्पन्न सार्वजनिक सुनुवाईले कपिलवस्तु नगरपालिकाको आफ्नो काम र कर्तव्य प्रति जिम्मेवार बनाउन मात्र नभई आम नागरिकले सामाजिक जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्नका लागि के भूमिका निर्वाह गर्नु पद्धू, नागरिकका कर्तव्य के हुन भन्ने विषयमा आम नागरिकलाई पनि जिम्मेवार बोध गराउन सफल भएको छ । सार्वजनिक सुनुवाईले कपिलवस्तु नगरपालिकामा सरसफाई, सडक, नाली, खानेपानी तथा सरसफाई लगायतका समस्याबारे सरोकारवालाई जिम्मेवार बन्न मद्दत पुऱ्याउनका साथै पहिलो प्राथामिकतामा के लाई राख्नु पर्छ भन्ने कुराको समेत जानकारी दिलाएको छ । यसै गरि यि समस्या समाधान गर्न नागरिकको के भूमिका हुने भन्ने विषयमा पनि नागरिकहरु जानकार भएका छन् जस्ते आम नागरिक जिम्मेवार बन्न मद्दत गर्नेछ । तसर्थ : यस्ता सार्वजनिक सुनुवाई निरन्तर हुन थालेमा नागरिकले गुनासोमात्र नभई समाधान पनि खोज्न थाल्ने छन् भने समाजमा रहेका भष्टाचार बेथिती र आर्थिक अपराध हराएर उत्तरदायी समाजको निमार्ण हुनेछ ।

अनुसूची-३

बहिर्गमन अभिमत (Exit Poll) संकलन गर्नेढाँचा

बुँदा नम्बर ३.४ सँग संबन्धित

बहिर्गमन अभिमत कुल सहभागी : ४० जना,

- १) सेवाग्राहीको लिङ्ग- पु/स्त्री: पुरुष: (३४) महिला:(६)
- २) जात : पिछडावर्ग: (१०), आदिवासी जनजाती:(५), दलितः(४), मुस्लिमः(६) र अन्यः(१५) जना,
- ३) उमेर : २० देखि ४०:(१८) ४० देखि ६०:(२१) ६० भन्दा माथि:(१) जना, जस्ता २१ देखि ६६ वर्ष सम्मका नागरिकको सहभागिता रहेको छ।
- ४) शिक्षा : स्नातकोत्तर तहः(१), स्नातक (१) प्रमाणपत्र तहः(५) एस.एल.सी.(१०), साक्षरः(१८) जना, र निरक्षरः (५) जना,
- ५) कार्यालय सम्म आइपुगदाको समय : बिहान १० बजे देखि ५ बजे सम्म
- ६) यस कार्यालयको काममा मात्र आउनु भएको हो ।
- ७) कार्यालयमा देहायको कुन कामको लागि आउनु भएकोरजाहो(✓)चिन्ह दिनुहोस्।
  - क) सिफारिस लिन/पुऱ्याउनः (९) जना,
  - ख) दर्ता/नवीकरण :(३) जना,
  - ग) आर्थिक सहयोग लिनः (५) जना,
  - घ) योजना, माग गर्नः (४) जना,
  - ङ) योजना,को किस्ता लिनः (२)
  - च) योजना,को मूल्याङ्कन गराउनः (०)
  - छ) योजना,को अन्तिम भुक्तानी लिनः (०)
  - ज) स्थानीय निकायले राखेको सूचना प्राप्त गर्नः (५) जना,
  - झ) सूचना मूलक सामग्री प्राप्त गर्न : (४) जना,
  - ञ) अन्य कुनै भए (८)

मूल्याङ्कन-उपयुक्त कोष्ठमा रेजा(✓) लगाउने

१. सेवा लिन को सँग सम्पर्क गर्ने भन्ने तपाईंलाई स्पष्ट जानकारी भयो?

अति स्पष्ट (८) जना, ठिकै (२६) जना, अस्पष्ट (६) जना,

२. सेवाप्रदायक कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?

अति धेरै (११) जना, ठिकै (२४) जना, थोरै (५) जना,

३. तपाईं प्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो मिलनसार र व्यवहार गरे ?

मैत्रीपूर्ण (१४) जना, ठीकै (२०) जना, अभद्र/अमर्यादित (६) जना,

४. सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरु (प्रमाण-कागजात र शुल्क-दस्तुर) बारे तपाईलाई सेवाप्रदायक कर्मचारीले गरे कि ?

अति स्पष्ट गरिदिए (११) जना, ठीकै (२४) जना, अलमल्ल हुने गरी अस्पष्ट सूचना दिए (५)जना,

५. तपाईले राख्नुभएका समस्यालाई के-कस्तो समाधान दिए ?

अति सजिलो तरिकाबाट समाधान दिए (१५) जना, ठिकै (१९) जना, समाधान दिन सकेनन (६) जना,

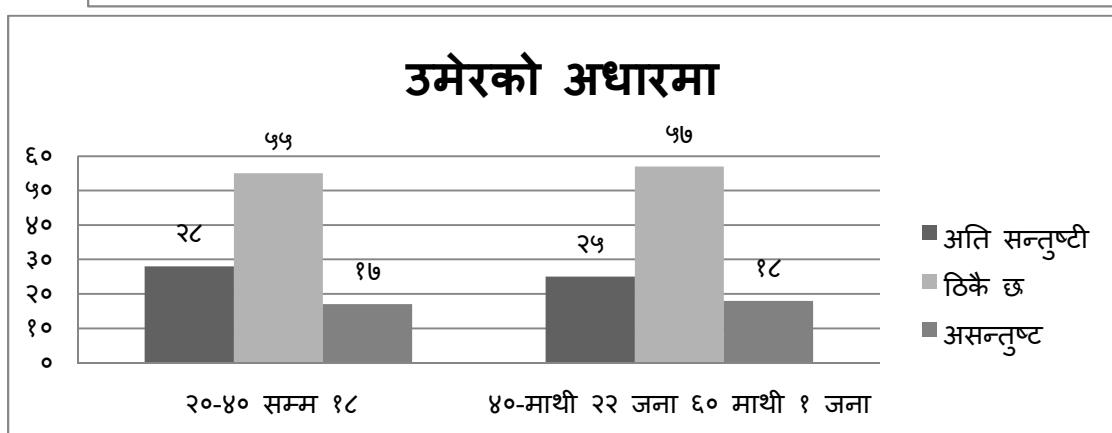
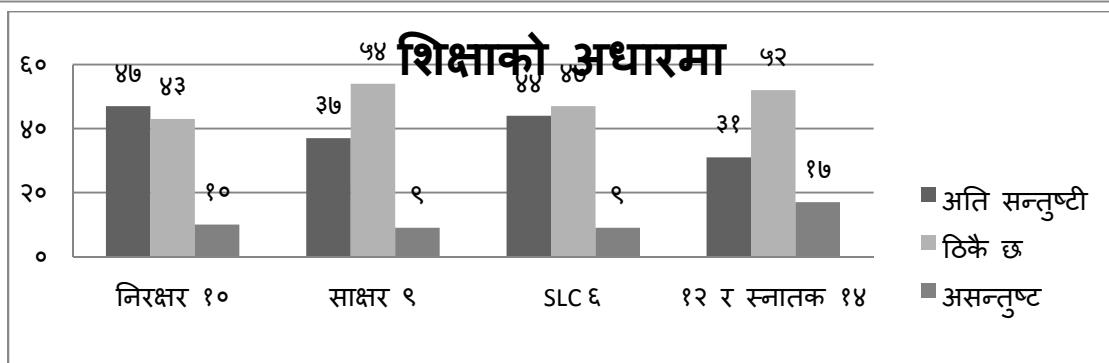
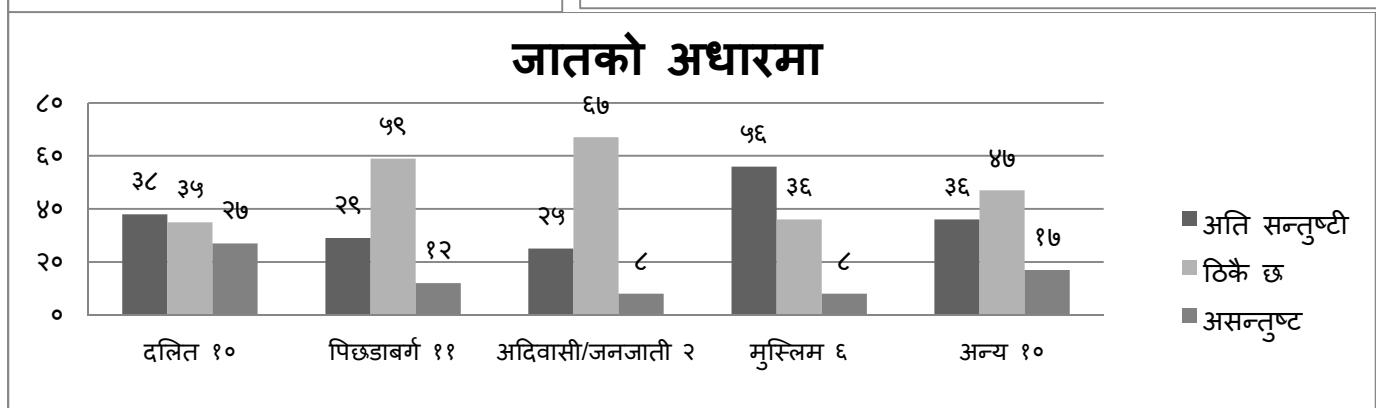
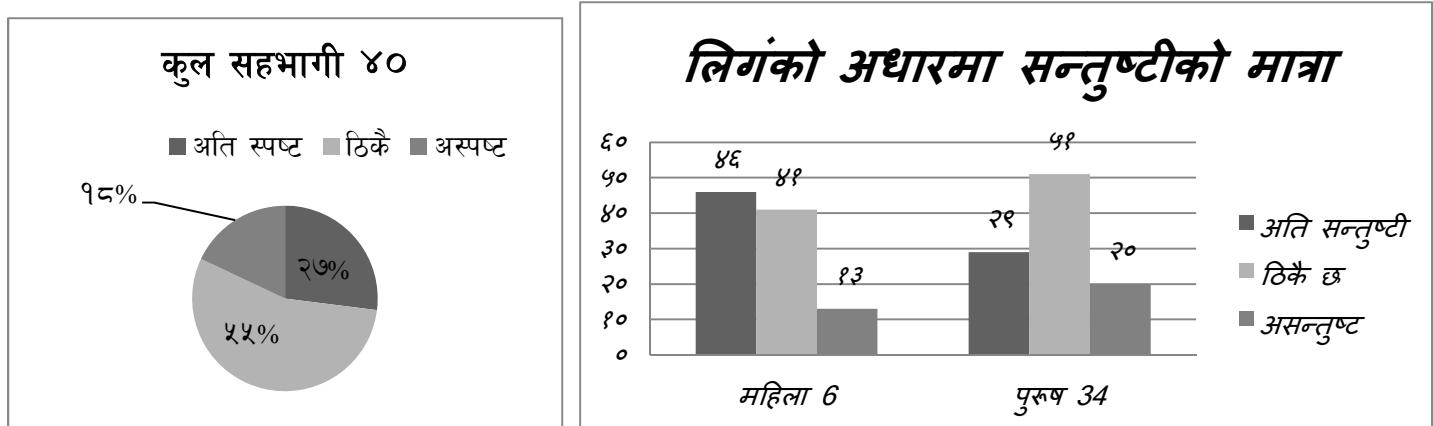
६. सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के - कस्तो लाग्यो ?

अति सजिलो (छोटो) (६) जना, ठिकै (२०) जना, लामो र भन्नफटिलो (१४) जना,

कार्यालयको कुन-कुन पक्षमा धेरै राम्रो लाग्यो,- कुन पक्षलाई सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?

राम्रा लागेका कुराहरु	सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु
१. कर्मचारी मिलन सार हुनु	१. कर्मचारी आ-आफ्नो फाटमा भेटिनु पर्यो । २. साभ ५:०० बजे सम्म फाटमा हुनु पर्ने । ३. सहज तरिकाले काम सम्पन्न गर्नु पर्ने । ४. कार्यक्रमहरुको सही कार्यान्वयन हुनु पर्ने । ५. आधुनिक पणालीबाट काम गर्नु पर्ने । ६. भष्टाचारको अन्त्य गर्नु पर्ने । ७. कार्यालयका योजना, आफ्ना मान्छेलाई मात्र जानकारी दिनु भएन । ८. स्वास्थ्य र सूचनामा बढी ख्याल गर्नु पर्ने । ९. मुस्लिम, दलित, महिला र बालबालिकाको बजेट सही तरिकाले कार्यान्वयन गर्नु पर्ने । १०. कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनु पर्ने । ११. मासिक आय व्यय सार्वजनिक हुनु पर्ने
२. सूचना सम्प्रेषण	१२. खुल्ला दिशा मुक्त कार्यक्रममा विशेष ध्यान दिनु पर्ने
३. कार्यालयको सररफाई ।	१३. बजेट पारदर्शी हुनु पर्ने ।
४. सूचना प्रधान गर्ने ।	१४. सबै योजनाहरुको पारदर्शी रूपमा सबैले बुझ्ने गरि बजेट सार्वजनिक गर्नु आवश्यक छ । १५. उपभोक्ता समितिलाई काम गर्न दिन नहुने ।

१. विभिन्न आधारमा सन्तुष्टीको मात्रा प्रतिशतमा :

अनुसूची - २

बुँदा नम्बर ६.१३. सँग संबन्धित प्रश्नावली भाग- १

नागरिक प्रतिवेदन(Citizen Report Card)

(सन्तुष्टि वा असन्तुष्टि जना,उने)

कुल सहभागी : ४० जना,

- १) सेवाग्राहीको लिङ्ग- पु/स्त्री: पुरुषः (३४) महिला:(६)
- २) जात : पिछडावर्गः (१०), आदिवासी जनजातीः(५), दलितः(४), मुस्लिमः(६) र अन्यः(१५) जना,
- ३) उमेर : २० देखी ४०:(१८) ४० देखी ६०:(२१) ६० भन्दा माथि:(१) जना, जस्मा २१ देखी ६६ वर्ष सम्मका नागरिकको सहभागिता रहेको छ।
- ४) शिक्षा : स्नातकोत्तर तहः(१), स्नातक (१) प्रमाणपत्र तहः(५) एस.एल.सी.(१०), साक्षरः(१८) जना, र निरक्षरः (५) जना,
- ५) पेशा: कृषि: (१३), कर्मचारी: (६), व्यापार (७) र विद्यार्थी (६), केही गर्दैनम (८)

प्रश्नावली भाग १

१. सेवाको सन्तुष्टि

- १.१ तपाईंले यस कार्यालयबाट समग्रमा कतिको सन्तुष्टि पाउनु भयो ?
सन्तुष्ट -९) जना, ठीकै (२६) जना, असन्तुष्ट (५) जना,
- १.२ सेवा लिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति तपाईं कतिको सन्तुष्टि हुनुहुन्छ ?
सन्तुष्ट (१४) जना, ठीकै (२१) जना, असन्तुष्ट (५) जना,

२. सेवाको नियमितता

- २.१ नागरिक वडापत्रमा उल्लेख भए अनुसार तपाईंले प्राप्त गर्नु पर्ने सेवामा लागेको समय प्रति कतिको सन्तुष्टि हुनुहुन्छ ?
सन्तुष्ट (६) जना, ठीकै (२३) जना, असन्तुष्ट (११) जना,
- २.२ कार्यालय नियमित रूपमा(कर्मचारीको उपस्थिति, समय पालना, कार्य चुस्तताका साथ सञ्चालन भएको छ, भन्ने कुरामा कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?
विश्वस्त (१०) जना, ठीकै (१९) जना, अविश्वस्त (११) जना,
- २.३ तपाईंले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम् तिनभयो ?
तिरेको छैन (३३) जना, एकदमै कम (४) जना, धेरै तिरेको (३) जना,
- २.४ यस कार्यालयले सार्वजनिक चासो तथा समस्या समाधान गर्न औसत कति दिन लगाउने गरेको छ?
१ दिन (११) जना, २ दिन (१६) जना, धेरै दिन (१३) जना,

३. सेवाप्रतिको जनविश्वास

- ३.१ यस संस्थाले दिने सेवाप्रति तपाईं कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?
विश्वस्त (१८) जना, ठीकै (१६) जना, अविश्वस्त (६) जना,

- ३.२ यस कार्यालयले प्रदान गरेको सेवाको बारेमा अरुलाई जानकारी गराई कत्तिको प्रचार गर्नु भएको छ?
धेरै (६) जना, ठीकै (१५) जना, गरेको छैन (१९) जना,
- ३.३ यस संस्थामा कार्यरत कर्मचारी प्रति तपाईंको विश्वास कत्तिको छ ?
धेरै (१५) जना, ठीकै (१७) जना, विश्वास छैन (८) जना,
- ३.४ यस कार्यालयले विपन्न वर्गको लागि छुट्ट्याएको सेवा प्रयोग गरेको थाहा पाउनु भएको छ ?
छ (९) जना, छैन (२०) जना, अलिअलि थाहा छ (११) जना,
- ४. सेवाको गुणस्तर**
- ४.१ यस कार्यालयबाट सेवा लिंदा कार्यालयले दिएको जानकारीबाट कत्तिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?
सन्तुष्ट (१४) जना, कम सन्तुष्ट (२१) जना, असन्तुष्ट (५) जना,
- ४.२ तपाईं यस कार्यालयमा आउँदा कसको सहयोग लिनुभयो ?
आफै (२०) जना, गाउँका ठूलाबडाको (११) जना, मध्यस्थकर्ता (९) जना,
- ४.३ यस कार्यालयमा तपाईंले एउटा कामको लागि कति पटक धाउनु पर्यो ?
१ पटक (११) जना, २ पटक (१४) जना, सो भन्दा बढी (१५) जना,
- ५. सेवा सम्बन्धी जानकारी**
- ५.१ कार्यालयको भौतिक अवस्था कस्तो छ ?
अति राम्रो (२२) जना, ठीकै (१२) जना, नराम्रो (६) जना,
- ५.२ कार्यालयमा भएको नागरिक बडापत्र बारे तपाईंलाई जानकारी छ ?
छ (१५) जना, आंशिक जानकारी छ (१४) जना, कुनै जानकारी छैन (११) जना,
- ५.३ कार्यालय र सेवाग्रही बीचको सम्बन्ध कस्तो छ ?
अति राम्रो (१०) जना, ठीकै (२२) जना, खासै राम्रो छैन (८) जना,
- ५.४ सञ्चालन गरिने सार्वजनिक कार्यक्रममा सीमान्त वर्गको उपस्थिति कति प्रतिशत सम्म हुने गरेको छ ?
२० प्रतिशत जति (१७) जना, ५० प्रतिशत भन्दा माथि (२) जना, थाहा छैन (२१) जना,
- ५.५ परिषदमा राष्ट्रिय नीति निर्देशिका अनुसार समावेशी प्रकृतिको प्रतिनिधित्व भएको छ ?
छ (७) जना, ठीकै छ (१४) जना, प्रतिनिधित्व साहै कम छ (१९) जना,
- ६. नागरिक बडापत्र/उजुरी पेटिका / गुनासो सुन्ने अधिकारी सम्बन्धमा**
- ६.१ तपाईंको विचारमा सेवाग्राहीले नागरिक बडापत्रको उपयोग कुन हदसम्म गरेका? छन
धेरै (६) जना, कम (१९) जना, गरेको छैन (१५) जना,
- ६.२ तपाईंको विचारमा सेवा प्रदायकहरूले नागरिक बडापत्र अनुरूप कति हदसम्म सेवा प्रदान गरेको जस्तो लाग्छ ?
धेरै (१२) जना, ठीकै (२०) जना, अति कम (८) जना,
- ६.३ तपाईंको विचारमा उजुरी पेटिकाको उपयोग कुन हदसम्म भएको छ ?
धेरै भएको (३) जना, ठीकै भएको छ (११) जना, भएकै छैन (२६) जना,

१. सिफारिस सम्बन्धी

- १.१ सिफारिसको लागि चाहिने आवश्यक कागजातहरूको प्रष्ट जानकारी पाउनु भयो ?
पाएँ (९) जना, ठीकै पाएँ (२०) जना, स्पष्ट पाइँन (११) जना,
१.२ कुनै सिफारिसको लागि लाग्ने दस्तुर बाहेक अतिरिक्त रकम दिनु पच्यो?
दिएँ (१) जना, थोरै दिएँ (३) जना, मागिएन र दिइएन पनि (३६) जना,
१.३ त्यहाँबाट दिने सिफारिस लिंदा कसको सहयोग लिनुभयो ?
आफै (२५) जना, मध्यस्थकर्ता वा कार्यालयकै मान्छे (९) जना, नेता /ठूलाबडा (६) जना,
१.४ राजस्व, शुल्क तथा दस्तुर को कस संग उठाउने गर्दछन्?
सबैसँग कर उठाउँछन् (३१) जना, सीमित व्यक्ति सँग मात्र कर उठाउँछन् (३) जना,
धेरै वक्यौता रहने गरेको छ (६) जना,

२. पूर्वाधार तथा सरसफाई सम्बन्धी

- २.१ कार्यालयमा सरसफाईको अवस्था कस्तो छ ?
राम्रो (१८) जना, ठीकै (१५) जना, खराब (७) जना,
२.२ कार्यालयमा सरसफाई सम्बन्धी गुनासो गर्दा त्यसमाथि कारवाही कति गरिन्छ ?
तुरुन्तै हुन्छ (६) जना, पटक पटक भनेपछि मात्रै हुन्छ (२६) जना, जति भनेपनि हुन्न(८) जना,
२.३ तपाईंको विचारमा जि.वि.स./न.पा./गा.वि.स.ले सरसफाई तथा जनस्वास्थ्य सम्बन्धी
कार्यक्रम के कस्तो किसिमले गर्दछ ?
नियमित र राम्रो संग (९) जना, ठीकै गर्दछ (२०) जना, नियमित रूपमा गर्दैन (११) जना,
२.४ तपाईंको गाविस/नगरपालिकामा विकास निर्माणको स्थिति कस्तो छ ?
राम्रो (४) जना, ठीकै (२०) जना, खराब (१६) जना,
२.५ सञ्चालन गरेका योजना,हरु कत्तिको प्रभावकारी छन्?
प्रभावकारी छन् (१०) जना, ठीकै छन् (२१) जना, प्रभावकारी छैनन (९) जना,
२.६ योजना,को विल भुक्तानी दिने व्यवस्था कस्तो छ ?
सहज (१०) जना, ठीकै (१८) जना, अप्ठयारो (१२) जना,
२.७ योजना,हरु जाँचपास गर्दा प्राविधिकहरूलाई रकम दिनुपर्छ ?
पर्दैन (२३) जना, मागेरै लिन्छन् (९) जना, रकम नदिए अप्ठयारो पार्छन् (८) जना,
२.८ योजना, सञ्चालन गर्दा प्राविधिक सहयोग कत्तिको पाउनुभयो ?
सजिलै पाइयो (१८) जना, कहिले काँही पाइयो (१७) जना, माग गर्दापनि पाइएन (५) जना,
२.९ विकास निर्माणका बारेमा जानकारी मागदा पाउनुहुन्छ ?
सजिलै पाइन्छ (१२) जना, सोधेपछि पाइन्छ (२२) जना, सोधे पनि पाइदैन (६) जना,
२.१० स्थानीय निकायको आचार संहिता पालना भएको छ ?
पालना भएको छ (८) जना, ठीकै पालना भएको छ (२९) जना, कति पनि पालना भएको छैन (३) जना,
२.११ योजना, सञ्चालन गर्दा जि.वि.स./न.पा./गा.वि.स. बाट कत्तिको सहयोग पाउनु भएको छ ?
धेरै सहयोग पाएको छु (१०) जना, ठीकै सहयोग पाएको छु (२१) जना, निरुत्साहित गरिन्छ
(९) जना,

३. यस कार्यालयको तल दिइएका विविध पक्षहरुमा तपाईंको अनुभवअ कस्तो छ ?
- ३.१ आर्थिक श्रोत कस्तो छ ?
आवश्यक श्रोत उपलब्ध (८) जना, कम श्रोत उपलब्ध(२३) जना, अति कम श्रोत उपलब्ध (९) जना,
- ३.२ काम गर्ने प्रणाली र प्रक्रिया कस्तो छ ?
अति सरल (९) जना, ठीकै (२१) जना, जटिल (१०) जना,
- ३.३ कार्यालयमा भएका कर्मचारीमा सीप कस्तो छ ?
आवश्यक सीप छ (१४) जना, आवश्यकता भन्दा कम छ (१९) जना, सीप निकै कम छ(७) जना ,
- ३.४ जि.वि.स./न.पा./गा.वि.स. को आम्दानी र खर्च बाहिर सूचना पाटीमा टाँसेको देखुभयो ?
टाँसेको देखेको छु (६) जना, कहिले काँही टाँसेको देखिन्छ (१४) जना, खै कतै देखिएन (२०) जना,
- ३.५ कार्य सम्पन्नको आधारमा मूल्यांकन भएको छ कि छैन ?
छ (३) जना, ठीकै मूल्यांकन हुने गरेको छ (३०) जना, कहिले पनि भएको थाहा छैन (७)
- ३.६ वर्तमान् कार्य सञ्चालन संरचना प्रति कत्तिको सन्तुष्ट हुन्छ ?
सन्तुष्ट (१७) जना, ठीकै (२०) जना, कुनै जानकारी छैन(३) जना,
४. पारदर्शिता सम्बन्धी
- ४.१ जि.वि.स./न.पा./गा.वि.स.मा अहिलेसम्म यस वर्ष कतिवटा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम सम्पन्न भए ?
१ वटा (१३) जना, २ वटा (५) जना, कार्यक्रम बारे कुनै जानकारी नै छैन (२२) जना,
- ४.२ जि.वि.स./न.पा./गा.वि.स. मा अहिलेसम्म कतिवटा सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भए धेरै (५) जना, कम (१९) जना, भएकै छैन (१६) जना,
- ४.३ जि.वि.स./न.पा./गा.वि.स. मा वार्षिक रूपमा सामाजिक परीक्षण भएको छ ?
भएको छ (४) जना, अहिले सम्म सञ्चालन भएकै छैन (१६) जना, कार्यक्रम बारे कुनै जानकारी नै छैन (२०) जना,
- ४.४ सार्वजनिक सुनुवाइमा गरिएका सार्वजनिक प्रतिबद्धता कत्तिको कार्यान्वयन भएको छ ?
धेरै (४) जना, ठीकै (१०) जना, कम (२६) जना,
- ४.५ सार्वजनिक सुनुवाइको अनुगमन गर्ने संयन्त्रको विकास भएको छ ?
संयन्त्र बनेको (९) जना, कुनै संयन्त्र बनेको छैन (१०) जना, कुनै जानकारी नै छैन (२१) जना,
- ४.९ यस कार्यालयको वार्षिक नीति, कार्यक्रम र श्रोतका बारेमा जानकारी पाउनु भएको छ ?
धेरै जानकारी पाएको छु (४) जना, ठीकै जानकारी पाएको छु (१०) जना, कम जानकारी पाएको छु (२६) जना,

प्रतिवेदक
बसन्त बन्जाडे